

Z. 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

9

SEPTEMBAR
1968.
BEOGRAD

Izdavač

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU

Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik

Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

STANDARDIZACIJA

BILTEN JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

B E O G R A D

SEPTEMBAR — 1968.

S T R A N A 1 — 18

S A D R Ž A J

	Strana
<i>London i IEC — 1908. i 1968.</i>	3
<i>Anotacije standarda:</i>	
— iz oblasti tekstilne industrije	5
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Akrilna vlakna. Opšti uslovi za štapel vlakna</i>	6
<i>Anotacije predloga standarda:</i>	
— iz oblasti bakra i bakarnih legura	10
— iz oblasti fotografije	10
— iz oblasti proizvodnje impregnacionih sredstava	10
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Industrijske dizalice. Zupčasti venci za pogonske točkove s nepokretnom osovinom. Veza s točkom pomoću vijaka</i>	11
<i>Anotacije predloga standarda:</i>	
— iz oblasti industrijskih dizalica	13
— o oblogama za kočnice i spojnice motornih vozila	13
— za tuljke sa razrezom za kočno polužje železničkih vozila	13
— iz oblasti ličnih zaštitnih sredstava	14
<i>Predlog za izmenu standarda JUS M.N0.010</i>	14
<i>Međunarodna standardizacija — Primljena dokumentacija</i>	16
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi</i>	18

London i IEC – 1908. i 1968.

J. O. KNOWLES, M. A., F. I. E. E.

Povodom generalnog zasedanja IEC u Londonu objavljen je u časopisu »Electrical Review« od 19. aprila 1968. članak pod gornjim naslovom, koji je napisao blagajnik IECA, g. J.O. Knowles. Tekst ovog članka primili smo od Centralnog biroa IEC sa odobrenjem da ga objavimo.

Kada se u Imperijalnom koledžu u septembru 1968. u Londonu budu sastali oko 40 tehničkih komiteta i potkomiteta Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC), biće 60 godina od dana kada se pokojni lord Balfour obratio Savetu IECA koji je po prvi put zasedao u Londonu.

IEC je osnovana na Međunarodnom elektrotehničkom kongresu u St. Louis, SAD, 1904. Predlozi za njeno osnivanje, koje je sastavio jedan odbor britanske institucije elektrotehničkih inženjera, izložio je pukovnik Crompton na sastanku u Londonu 1908, pred predstavnicima iz 15 zemalja kada je lord Kelvin bio izabran za prvog predsednika i kada je Savet IECA zvanično osnovan.

Na tom sastanku lord Balfour je rekao da on ceni težnju novoosnovane komisije »da putem međunarodnog sporazuma pripremi ispitivanja koja će se primenjivati na različite vrste električnih mašina i da utvrdi kvalitet različitih mašina tako da čovek koji kupuje i čovek koji prodaje tačno zna šta treba raditi«.

Veliki deo rada Komisije u početku odvijao se putem prepiske, ali 19 Nacionalnih komiteta bilo je prisutno na plenarnom sastanku u Torinu 1911, a 24 Nacionalna komiteta na drugom plenarnom sastanku u Berlinu 1913.

Prvi svetski rat prekinuo je rad Komisije, koji je nastavljen 1919. na plenarnom zasedanju u Londonu. Druga plenarna zasedanja održavana su u narednim godinama u zemljama uključujući SAD (1926), Italija (1927), Švedska (1930), Čehoslovačka (1934) i Belgija (1935).

U to vreme na drugom plenarnom zasedanju održanom u Engleskoj (Torquay) 1938, IEC je izdala prvo izdanje Međunarodnog elektrotehničkog rečnika na pet jezika i izdala je preporuke za standardizaciju obrtnih mašina, transformatora, vučnih motora, prekidača, usmeraća, mernih instrumenata, brojila, sličnih podnožja, visokonaponskih ispitivanja, grafičkih simbola, standardnih struja i napona i prijemnih ispitivanja za parne turbine.

Godišnja zasedanja

I drugi svetski rat prekinuo je rad Komisije do sastanka Saveta IECA koji je ponovo održan 1946. u Parizu. Posle rata većina IEC tehničkih komiteta bila je zaposlena revizijom ranije objavljenih preporuka. Godišnja plenarna zasedanja održavana su u različitim zemljama, a pored toga mnogi tehnički komiteti sastajali su se i van plenarnog zasedanja za koje je potrebne radne dokumente razasiljao Centralni biro IECA, koji se u februaru 1948. preselio iz Londona u Ženevu.

Do 1939. rad iz oblasti telekomunikacija predstavljao je samo mali deo aktivnosti IECA. Ali u vreme plenarnog zasedanja u Londonu 1955, IEC je donela preporuke ili predloge iz više aspekata za radioprijemnike i transmitere i započela rad na televizijskim aparatima.

Jedan međunarodni specijalni komitet za radio-smetnje (CISPR) pridružen IEC-u pozabavio se dozvoljenim granicama i postupcima merenja radio-smetnji.

Pripreme tehničkih komiteta

Između plenarnog zasedanja u Londonu 1955. i predstojećeg godišnjeg generalnog zasedanja u Imperijal Koledžu u Londonu, od 3. do 14. septembra 1968, broj IEC tehničkih komiteta brzo je narastao na blizu 150. Svi ti komiteti ne mogu se sastati u isto vreme a nisu ni spremni da se sastanu, sve i kad bi bilo podesnog smeštaja i dovoljno prostorija za sastanke na jednom jedinom mestu.

Na zasedanju 1968. u Londonu sastaće se IEC tehnički komiteti koji se bave električnim motorima, turbinama, električnom vućom, izolacijom, mernim instrumentima, priborom, sijalicama, baterijama, cewima, kablovima i talasovodima, poluprovodnicima, napravama za domaćinstvo itd.

Pripreman rad za jedno međunarodno zasedanje nekog IEC tehničkog komiteta iziskuje mnogo meseci prepiske i cirkulacije dokumenata koje proučavaju eksperți u mnogim nacionalnim komitetima. Za vreme dok svaki IEC tehnički komitet ne može da održi jedno međunarodno zasedanje, u toku 12 ili 18 meseci, vreme između ta dva zasedanja potpuno je zauzeto radom pripremnih radnih grupa i redakcijom sekretarijata.

U toku 1968. nekih 80 međunarodnih sastanaka IEC tehničkih komiteta i potkomiteta bilo je već organizovano na raznim mestima i da bi zadovoljio potrebe svojih nacionalnih komiteta nije neuobičajeno da IEC Centralni biro razašalje pet tona radnih dokumenata u jednom mesecu.

Grupno godišnje zasedanje IECA kao ovo što će se održati narednog septembra u Londonu nije nekakva »konferencija« već jedna skupina izvesnog broja odvojenih sastanaka više tehničkih komiteta. Nacionalni komiteti određuju svoje delegate da prisustvuju pojedinim sastancima komiteta u čijem radu mogu najviše doprineti svojom stručnošću. Na primer, premda je na prethodnim godišnjim generalnim zasedanjima IECA učestvovalo i do sto delegata koji dolaze iz 60 ili više preduzeća ili organizacija, njihovo prisustvo je raspoređeno na mnogo tehničkih komiteta tako da samo malo delegata sudeluje u svakom pojedinom komitetu.

Na londonskom zasedanju britanska delegacija biće veća nego obično jer se zemlji »domaćinu« daje retka mogućnost da imenuje dopunske delegate koji normalno ne prisustvuju međunarodnim sastancima i ako oni učestvuju u radu svojih nacionalnih komiteta. Za neke od britanskih delegata to će biti prvo direktno iskustvo u radu IEC komiteta.

Kao što je uobičajeno u vezi IEC grupnih godišnjih zasedanja, izvestan broj organizacija i preduzeća pozvaće delegate da naprave neke posete interesantne u tehničkom pogledu, dajući preim秉stvo delegatima iz prekomorskih zemalja u tehničkim komitetima za koje bi posebna poseta bolje odgovarala. Biće takođe i nekoliko zvaničnih skupova za sve delegate, dajući im priliku da se sastanu zajedno umesto odvojeno u svojim pojedinačnim tehničkim komitetima. Isto tako delegatima će se pružiti prilika da učestvuju u ekskurzijama od istorijskog i kulturnog interesa.

Savet IECA sastaće se 10. septembra u BSI centru u Green Streetu, London W 1. Akcioni komitet, kome Savet upućuje mnoga tehnička pitanja, sastaće se 5. septembra i ponovo 14. septembra. Na kraju londonskog zasedanja izveštaji tehničkih komiteta upućeni Akcionom komitetu pokazaće verovatno da je za 100 novih IEC preporuka postignuta saglasnost za upućivanje Nacionalnim komitetima na definitivno usvajanje.

Te preporuke, kada budu usvojene i izdate od strane IEC centralnog biroa, dodaće se stotinama IEC preporuka koje su već izdate. Sada je neobično za ma koji nacionalni standard iz elektrotehnike da se donese ili revidira bez tešnjeg oslanjanja na preporuke IECA. Ove preporuke su proširene i revidirane da drže korak sa tehničkim razvojem i Savet IECA, kada bude zasedao opet u Londonu, imaće bez sumnje da diskutuje o mnogim problemima o daljem proširenju aktivnosti IECA.

Preveo G. A.

ANOTACIJA PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA
IZ OBLASTI TEKSTILNE INDUSTRIJE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog revizije važećeg jugoslovenskog standarda iz oblasti tekstilne industrije:

Predlog br. 7942 Viskozni rejon. Opšti uslovi ..... JUS F.B2.080—1964.

Predlog revizije standarda izrađen je u saradnji sa nadležnom stručnom komisijom.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu primile predlog revizije standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beogradu, Cara Uroša 54, tel. 26-427, da im se predlog naknadno dostavi, za stavljanje primedbi i mišljenja za eventualnu dopunu i izmenu.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI TEKSTILNE INDUSTRIJE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 7943 Ispitivanje tekstila. Određivanje izduženja pojedinih filamenata u mokrom stanju i skraćenja u standardnim uslovima	JUS F.S2.053
Predlog br. 7944 Ispitivanje tekstila. Određivanje stepena neravnomernosti boje viskoznog rejona	JUS F.S3.080
Predlog br. 7945 Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja primesa rastvorljivih u rastvaračima	JUS F.S3.070
Predlog br. 7946 Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja sumpora u viskoznom rejonu	JUS F.S3.200
Predlog br. 7947 Akrilna vlakna. Opšti uslovi za filament traku	JUS F.B1.070
Predlog br. 7948 Akrilna vlakna. Opšti uslovi za štapel vlakna. (dat u celini)	JUS F.B1.071
Predlog br. 7949 Ispitivanje tekstila. Određivanje prekidne sile i prekidnog izduženja pojedinačnih vlakana, u čvoru	JUS F.S2.214
Predlog br. 7950 Ispitivanje tekstila. Određivanje prekidne sile i prekidnog izduženja pojedinačnih vlakana, u petlji	JUS F.S2.215
Predlog br. 7951 Ispitivanje tekstila. Određivanje mase slepljenih vlakana i praha u akrilnim vlaknima	JUS F.S2.217
Predlog br. 7952 Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja monomera akrilonitrila u akrilnom vlaknu	JUS F.S3.201
Predlog br. 7953 Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja sredstva za matiranje u akrilnom vlaknu	JUS F.S3.202
Predlog br. 7954 Ispitivanje tekstila. Određivanje stepena beline akrilnih vlakana	JUS F.S3.081
Predlog br. 7955 Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja natrijumrodanida na akrilnim vlaknima	JUS F.S3.203

Predlozi standarda izrađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju u saradnji sa nadležnim stručnim komisijama.

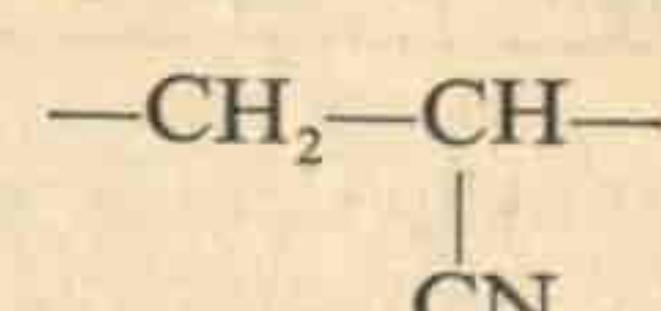
Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predloge standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju Beograd, Cara Uroša 54, tel. 26-427, da im se naknadno dostave pojedini ili svi predlozi za stavljanje primedaba ili mišljenja za eventualnu dopunu ili izmenu.

Predlog standarda
br. 7948AKRILNA VLAKNA
OPŠTI USLOVI ZA ŠTAPEL VLAKNAJ U S
F. B1. 071
1968.*Acrylic fibres. General requirements for staple fibres*Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.**1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje uslove za akrilna šapel vlakna pamučnog i vunenog tipa, kovrdžava, sjajna i matirana, neobojena i obojena, namenjena izradi pamučne i vunene pređe (u daljem tekstu »vlakno«).

2 Definicija

2.1 Pod akrilnim vlaknom podrazumeva se sintetičko vlakno koje sadrži najmanje 90 % čistog akrilonitrila monomera i ima u makromolekulu jedinicu:

2.2 Akrilno šapel vlakno pamučnog tipa je vlakno dobiveno sečenjem filament trake na dužinu 36 do 62 mm, uobičajenog titra 0,22 i 0,33 tex, namenjeno za izradu vigonj, kardirane i češljane pređe u pamučarskoj industriji, samo ili u mešavini sa drugim vrstama vlakana.

2.3 Akrilno šapel vlakno vunenog tipa je vlakno dobiveno sečenjem filament trake na dužinu 60 do 130 mm, uobičajenog titra 0,33, 0,50, 0,66, 1,00 i 1,66 tex, namenjeno za izradu vlačene pređe, samo ili u mešavini sa drugim vrstama vlakana.

3 Označavanje titra

Titar vlakana se označava sa: tex i u zagradi den. Tex predstavlja masu vlakana, u gramima, dužine 1000 m. Den (denier) predstavlja masu vlakana, u gramima, dužine 9000 m.

4 Karakteristične osobine, propisi kvaliteta i tolerancije**4.01 Titar vlakna**

4.011 Titar vlakna predviđa se ugovorom. Uobičajeni su sledeći titri:

tex	den
0,22	2
0,33	3
0,50	4,5
0,66	6
1,00	9
1,66	15

4.012 Srednja vrednost titra partije pošiljke (lota) ne sme odstupati od deklarisanog titra više od:

$\pm 8\%$ za vlakna čiji titar je jednak ili manji od 0,50 tex,
 $\pm 5\%$ za vlakna čiji titar je veći od 0,50 tex.

4.013 Koeficijent varijacije titra sme iznositi najviše 17 %.

4.02 Dužina šapel vlakana

4.021 Dužina vlakana predviđa se ugovorom.

4.022 Srednja vrednost dužine vlakana sme odstupati od deklarisane dužine, za vlakna pamučnog tipa — 4 %, a za vlakna vunenog tipa $\pm 5\%$.

4.022.1 Najviše 0,06 % mase vlakana pamučnog tipa jedne partije pošiljke sme biti duže od deklarisane dužine.

4.022.2 Najviše 0,15 % mase vlakana vunenog tipa jedne partije pošiljke sme biti duže za 10 % od deklarisane dužine.

4.03 Kovrdžavost vlakana

- 4.031 Pod kovrdžavošću vlakana podrazumeva se broj kovrdža, svih oblika, na 10 mm dužine ispravljenog vlakna.
- 4.032 Kovrdžavost vlakana predviđa se ugovorom. Uobičajeni broj kovrdža je 3,2 do 4,8 kovrdža na 10 mm dužine ispravljenog vlakna.
- 4.033 Masa vlakana sa većim ili manjim brojem kovrdža od deklarisanog broja kovrdža na jedinici dužine sme iznositi najviše 2,5 %.

4.04 Zatezna čvrstoća

4.041 Srednja vrednost zatezne čvrstoće vlakana

- 4.041.1 Najmanja srednja vrednost zatezne čvrstoće vlakana jedne partije pošiljke mora iznositi 26,1 p/tex/2,9 p/den/ ili 26,1 km dužine kidanja.

- 4.041.2 Koeficijent varijacije zatezne čvrstoće vlakana sme iznositi najviše 18 %.

4.042 Srednja vrednost zatezne čvrstoće vlakana, u čvoru

- Najmanja srednja vrednost zatezne čvrstoće vlakana, u čvoru, jedne partije pošiljke, mora iznositi 17,1 p/tex (1,9p/den) ili 17,1 km dužine kidanja.

4.05 Prekidno izduženje

4.051 Srednja vrednost prekidnog izduženja vlakana

- 4.051.1 Srednja vrednost prekidnog izduženja vlakana jedne partije pošiljke ne sme biti manja od 32 %. Ovaj procenat odnosi se na najmanju srednju vrednost zatezne čvrstoće propisanu u tač. 4.041.

- 4.051.2 Koeficijent varijacije prekidnog izduženja vlakana jedne partije pošiljke sme iznositi najviše 25 %.

4.052 Srednja vrednost prekidnog izduženja vlakana, u čvoru

- Srednja vrednost prekidnog izduženja vlakana, u čvoru, jedne partije pošiljke, ne sme biti manja od 18 %.

4.06 Sadržaj slepljenih vlakana i praha

U jednoj partiji pošiljke ne sme biti više od 0,10 % slepljenih vlakana i praha (za vlakna titra 0,22 i 0,33 tex) ili 0,15 % slepljenih vlakana i praha (za vlakna titra 0,50 tex i više).

4.07 Sadržaj čistog akrilonitrila monomera

Sadržaj čistog akrilonitrila monomera u vlaknu mora iznositi najmanje 90 %.

4.08 Sadržaj ekstrakta

- 4.081 Pod ekstraktom se podrazumevaju pomoćna sredstva koja su na vlakna naneta tokom njihove završne mokre obrade.

- 4.082 Ukupna količina ekstrakta ne sme biti veća od 0,5 %, računato na absolutno suvu i čistu masu vlakana, sem ako ugovorom nije drugacije predviđeno.

4.09 Sadržaj sredstava za matiranje

- 4.091 Pod sredstvom za matiranje podrazumeva se titandioksid. Ukoliko se za matiranje koristi drugo sredstvo, to se mora navesti.

- 4.092 Ukupna količina sredstva za matiranje, u vlaknima, izražena kao procenat titandioksid-a (TiO_2) iznosi 0,6 % $^{+0,05}_{-0,10}$, računato na absolutno suvu masu vlakana.

4.10 Sadržaj natrijumrodanida

Ukupna količina natrijumrodanida ne sme biti veća od 0,1 %, računato na absolutno suvu masu vlakana.

4.11 Boja vlakana

- 4.111 Neobojena vlakna jedne partije pošiljke moraju imati isti stepen beline.

- 4.112 Neobojena vlakna jedne partije pošiljke moraju imati isti afinitet prema bojilima a obojenje epruveta kontrolnog uzorka baznim i supstantivnim bojilima mora biti potpuno ravnomerno.
Potpuno ravnomerno obojenje vlakana imaju one epruvete kod kojih je razlika između maksimalne i minimalne količine odbijene svetlosti na refleksionom fotometru manja od ..... %.
- 4.113 Postojanost obojenja vlakana predviđa se ugovorom. Ako ugovorom nisu predviđene postojanosti obojenja, one moraju biti:
na svetlost ..... 5—6
prema vodi, pranju, znoju i otiranju 4
- 4.12 Štapel vlakna ne smeju biti zaprljana ni na neki drugi način oštećena.

5 Način uzimanja uzoraka i metode ispitivanja

- 5.01 Uzimanje uzoraka vrši se prema JUS F.S9.010 i JUS F.S9.011 (u pripremi).

Broj transportnih jedinica koje se izdvajaju za uzimanje uzoraka iz jedne partije pošiljke i način izbora jedinica pakovanja može se vršiti i prema datoj tabeli i navedenim odredbama:

Broj transportnih jedinica jedne partije pošiljke	Broj transportnih jedinica koje se izdvajaju kao uzorak
1 do 5	sve transportne jedinice
5 do 50	5
iznad 50	5 + jedna više za svakih 10 transportnih jedinica iznad 50

Uzorci se prema sporazumu proizvođača i naručioca štapel vlakana izdvajaju na sledećim mestima:

- kod proizvođača štapel vlakana, u momentu pripremanja partije pošiljke za isporuku, ili
- kod naručioca štapel vlakana, u momentu prijema partije pošiljke.

Određivanje transportnih jedinica za izdvajanje uzoraka vrši se nasumce, bez biranja.

- 5.02 Titar vlakana određuje se prema JUS F.S2.012.

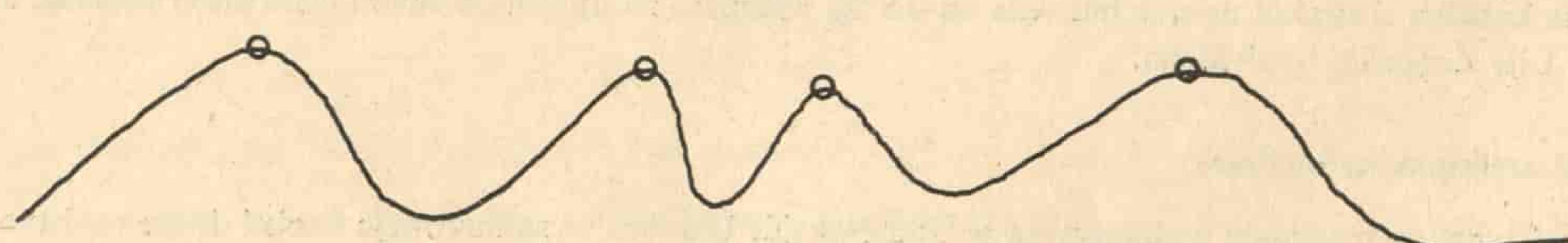
- 5.03 Kovrdžavost vlakana određuje se na sledeći način:

Na crnu somotastu podlogu postavi se najmanje 50 vlakana. Vlakna se isprave bez zatezanja, ali do nestanka kovrdža. Zatim se vlakna seku na dužinu 25 do 100 mm, a najčešće na dužinu 25 mm.

Odsečena vlakna potpuno se olabave, pri čemu se vlakna ponovo ukovrdžaju, i tada se pristupi brojanju kovrdža. Na svakom pojedinačnom vlaknu se pomoću lupe izbroje kovrdže i izračuna broj kovrdža na 10 mm, odnosno kovrdžavost pojedinačnih vlakana.

Zatim se izračuna kovrdžavost svih ispitanih vlakana tako što se kovrdžavost pojedinačnih vlakana sabere i podeli sa brojem ispitivanja.

Na slici je prikazan deo vlakna sa kovrdžama, gde kružić obeležava kraj odnosno početak pojedinih kovrdža.

- 5.04 Dužina vlakana

Dužina vlakana određuje se prema F.S2.211.

- 5.05 Zatezna čvrstoća i prekidno izduženje

5.051 Zatezna čvrstoća i prekidno izduženje pojedinačnih vlakana određuje se prema JUS F.S2.213.

5.052 Zatezna čvrstoća i prekidno izduženje pojedinačnih vlakana, u čvoru, određuje se prema JUS F.S2.214 (u pripremi).

- 5.06 Sadržaj slepljenih vlakana i praha određuje se prema JUS F.S2.217.

- 5.07 Sadržaj čistog akrilonitrila monomera određuje se prema JUS F.S3.201 (u pripremi).
- 5.08 Sadržaj ekstrakta određuje se prema JUS F.S3.070 (u pripremi).
- 5.09 Sadržaj sredstava za matiranje određuje se prema JUS F.S3.202 (u pripremi).
- 5.10 Sadržaj natrijumrodanida određuje se prema JUS F.S3.203 (u pripremi).
- 5.11 Stepen beline neobojenih vlakana određuje se prema JUS F.S3.081 (u pripremi).
- 5.12 Postojanost obojenja prema pranju određuje se prema JUS F.S3.013.
- 5.13 Postojanost obojenja prema znoju određuje se prema JUS F.S3.016.
- 5.14 Postojanost obojenja prema vodi određuje se prema JUS F.S3.017.
- 5.15 Postojanost obojenja na svetlost određuje se prema JUS F.S3.020.
- 5.16 Postojanost obojenja prema otiranju određuje se prema JUS F.S3.021.

6 Obračunavanje mase

Masa štapel vlakana računa se neto, tj. bez tare, sa 1,5 % trgovackog dodatka na apsolutno suva i čista vlakna.

7 Način isporuke, označavanje i pakovanje

- 7.1 Veličina i način pakovanja predviđaju se ugovorom. Štapel vlakna se isporučuju u odgovarajućoj ambalaži i moraju biti tako složena i zaštićena da je svako oštećenje, pri normalnom transportu, onemogućeno.
- 7.2 Štapel vlakna se pakaju u bale. Neto masa jedne bale sme odstupati od deklarisane mase za $\pm 10\%$.
- 7.3 Svaka bala iznutra i spolja mora imati sledeće oznake:
- naziv ili znak proizvođača,
  - broj partije,
  - oznaku pakovanja,
  - bruto i neto masu pakovanja,
  - titar, dužinu vlakna i tip vlakna,
  - sjaj: sjajno s,
mat m,
  - datum proizvodnje,
  - kontrolni znak,
  - JUS F.B1.071.
- 7.4 Jedno pakovanje mora sadržati vlakna iste partije, tj. vlakna istog kvaliteta.

Veza sa drugim standardima

- JUS F.A0.100 — Uvođenje sistema tex za označavanje debljine tekstilnih vlakana, pređe i sličnih proizvoda
- JUS F.B0.021 — Pređa i konac. Označavanje
- JUS F.S0.100 — Standardna atmosfera za kondicioniranje i određivanje fizikalnih i mehaničkih osobina tekstila
- JUS F.S2.012 — Fizikalna ispitivanja tekstila. Dovođenje uzorka i epruveta u standardno stanje
- JUS F.S2.211 — Metoda određivanja dužine tekstilnih vlakana (merenje dužine individualnih vlakana)
- JUS F.S2.212 — Ispitivanje tekstila. Određivanje titra tekstilnih vlakana
- JUS F.S2.213 — Ispitivanje tekstila. Određivanje prekidne sile i prekidnog izduženja pojedinačnih vlakana
- JUS F.S3.214 — Ispitivanje tekstila. Određivanje prekidne sile i prekidnog izduženja pojedinačnih vlakana, u čvoru
- JUS F.S2.217 — Ispitivanje tekstila. Određivanje mase slepljenih vlakana i praha u akrilnim vlaknima
- JUS F.S3.013 — Ispitivanje tekstila. Metoda ocenjivanja postojanosti obojenja na pranje. Ručno pranje
- JUS F.S3.016 — Ispitivanje tekstila. Metoda ocenjivanja postojanosti obojenja prema znoju
- JUS F.S3.017 — Ispitivanje tekstila. Metoda ocenjivanja postojanosti obojenja prema vodi
- JUS F.S3.020 — Ispitivanje tekstila. Metoda ocenjivanja postojanosti obojenja na svetlost
- JUS F.S3.021 — Ispitivanje tekstila. Metoda ocenjivanja postojanosti obojenja prema otiranju
- JUS F.S3.070 — Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja ekstrakta
- JUS F.S3.081 — Ispitivanje tekstila. Određivanje stepena beline akrilnih vlakana
- JUS F.S3.201 — Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja akrilonitrila monomera u akrilnom vlaknu
- JUS F.S3.202 — Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja sredstava za matiranje u akrilnom vlaknu
- JUS F.S3.203 — Ispitivanje tekstila. Određivanje sadržaja natrijumrodanida u akrilnim vlaknima
- JUS F.S9.010 — Uzimanje uzorka za ispitivanje tekstila. Opšte odredbe
- JUS F.S9.011 — Ispitivanje tekstila. Izdvajanje uzorka za hemijska ispitivanja

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI BAKRA I BAKARNIH LEGURA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlogi revizije postojećih jugoslovenskih standarda iz oblasti bakra i bakarnih legura, i to:

Predlog br. 7956	Bakarne legure. Definicije pojmove, nazivi i klasifikacija	JUS C.D0.001
Predlog br. 7957	Bakarne legure. Označavanje	JUS C.D0.002
Predlog br. 7958	Bakarne legure za livenje. Mesing. Hemijski sastav, mehaničke osobine i smernice za upotrebu ..	JUS C.D2.300
Predlog br. 7959	Bakarne legure za livenje. Specijalni mesing. Hemijski sastav, mehaničke osobine i smernice za upotrebu	JUS C.D2.301
Predlog br. 7960	Bakarne legure za livenje. Kalajna bronza. Hemijski sastav, mehaničke osobine i smernice za upotrebu	JUS C.D2.302
Predlog br. 7961	Bakarne legure za livenje. Aluminijumska bronza. Hemijski sastav, mehaničke osobine i smernice za upotrebu	JUS C.D2.303
Predlog br. 7962	Bakarne legure za livenje. Crveni liv. Hemijski sastav, mehaničke osobine i smernice za upotrebu	JUS C.D2.304
Predlog br. 7963	Bakarne legure za livenje. Olovna i kalajno-olvna bronza. Hemijski sastav, mehaničke osobine i smernice za upotrebu	JUS C.D2.305

Gornje predloge izradila je stručna komisija obrazovana od predstavnika privrednih preduzeća, ustanova i organizacija. Predlozi su posebno odštampani i dostavljeni zainteresovanim.

Međutim, ukoliko ima još interesenata koji nisu dobili pomenute predloge, oni se mogu obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, poštanski fah 933) sa zahtevom da im se pojedini tekstovi predloga naknadno dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI FOTOGRAFIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 7964	Fotografija. Fotografska senziometrija. Terminologija na pet jezika. II lista	JUS H.J0.011
------------------	---	--------------

Navedeni predlog standarda umnožen je i dostavljen zainteresovanim proizvođačima i korisnicima na mišljenje. Predlog je izrađen na bazi podataka iz inostranih standarda u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

Interesenti koji ovaj predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se isti naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI PROIZVODNJE IMPREGNACIONIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU
OD POŽARA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 7965	Sredstva za impregnaciju. Metoda ispitivanja efikasnosti impregnacionog sredstva za zaštitu drveta i tkanina od požara	JUS H.Z8.300
------------------	--	--------------

Navedeni predlog standarda umnožen je i dostavljen na mišljenje zainteresovanim proizvođačima, potrošačima, ustanovama i organizacijama.

Predlog je izrađen u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na zahtev komisije Vatrogasnog saveza Jugoslavije i na osnovu uredno obustavljene dokumentacije preduzeća proizvođača.

Interesenti koji ovaj predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, ul. Cara Uroša br. 54, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se isti naknadno dostavi.

Predlog standarda
br. 7966

Industrijske dizalice
ZUPČASTI VENCI ZA POGONSKE TOČKOVE
S NEPOKRETNOM OSOVINOM
Veza sa točkom pomoću vijaka

J U S
M. D1. 080
1968.

Industrial cranes. Toothed rims for drive wheels with fixed axle. Joint on wheel by bolts

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

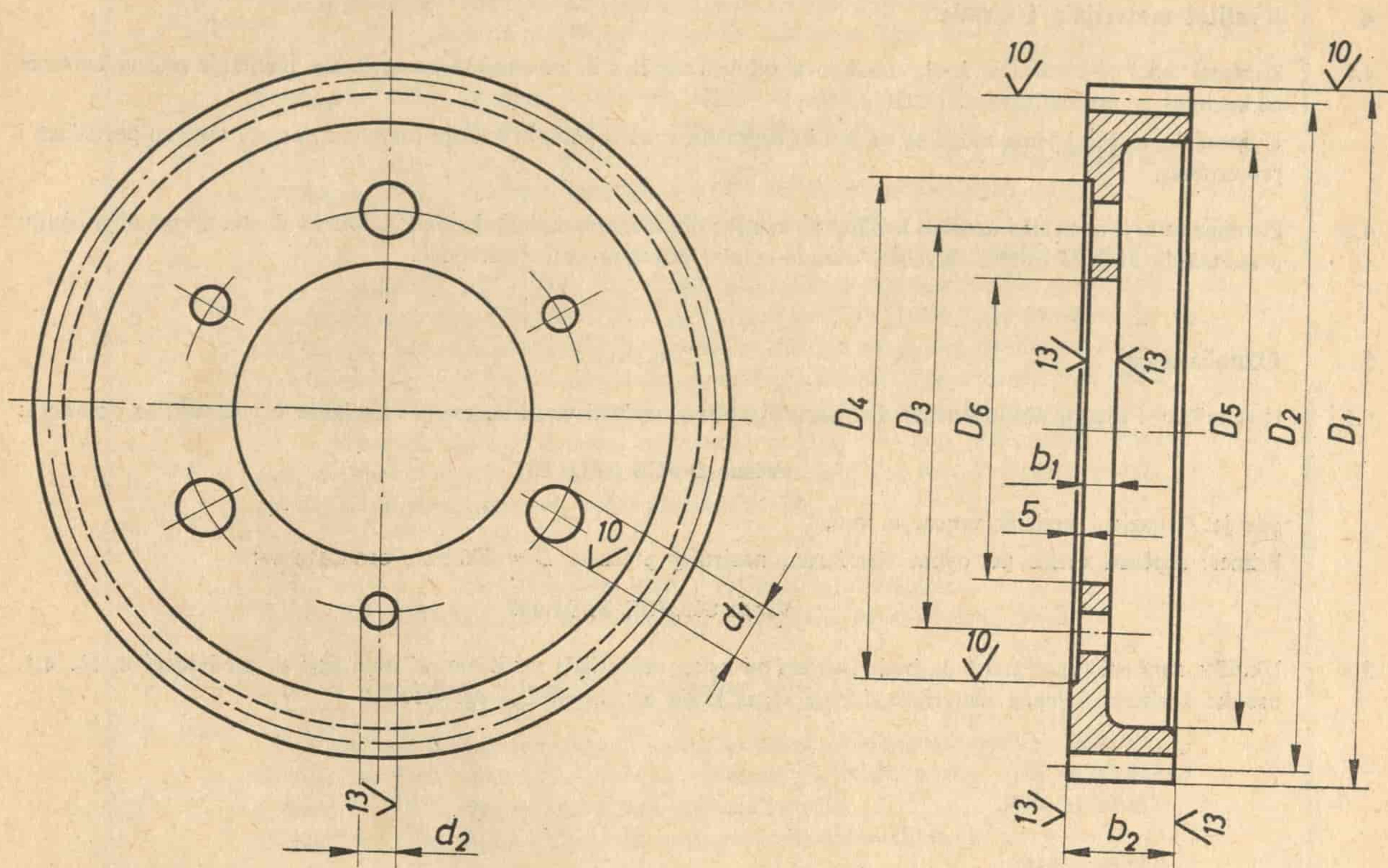
1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik, mere i materijal zupčastih venaca koji služe za prenos obrtnog momenta na pogonske točkove s nepokretnom osovinom industrijskih dizalica, a pričvršćeni su na točkove pomoću prirubnice i vijaka.

2 Nazivni prečnik

Kao nazivni prečnik zupčastih venaca po ovom standardu služi nazivni prečnik točka za koji se venac pričvršćuje.

3 Oblik i mere

Mere u mm

Nazivni prečnik <i>D</i>	<i>D₁</i> h11	<i>D₂</i>	<i>D₃</i>	<i>D₄</i> H7	<i>D₅</i>	<i>D₆</i>	<i>d₁</i> H7	<i>d₂</i>	<i>b₁</i>	<i>b₂</i>	Zuba modul	Zuba broj	Broj rupa prečnika <i>d₁</i> odносно <i>d₂</i>	Masa ≈kg
200	210	200	125	170	165	90	21	14	12	40	5	40	po 2	5
250	260	250	155	200	210	110	28	18	16	50	5	50	po 2	10
315	324	312	200	260	270	155	28	18	16	60	6	52	po 2	15
400	416	400	240	300	350	180	35	23	18	65	8	50	po 2	30
500	510	490	330	390	430	270	35	23	20	70	10	49	po 2	40
630	640	620	450	510	560	380	40	27	22	80	10	62	po 3	65
710	720	696	520	580	620	450	40	27	22	90	12	58	po 3	85
800	816	792	600	660	720	530	40	27	22	100	12	66	po 3	110
900	910	882	690	750	800	620	40	27	22	110	14	63	po 3	145

- 3.1 Oblik zupčastih venaca po ovom standardu mora odgovarati slici, a mere vrednostima navedenim u tabeli, u granicama tolerancija navedenih u tabeli. Za mere, za koje u tabeli nisu navedene tolerancije, izuzev onih koje se odnose na nazubljenje, važe tolerancije slobodnih mera prema JUS M.A1.140, za suženi stepen tačnosti.
- 3.2 Profil zuba zupčastih venaca mora odgovarati standardu JUS M.C1.016. Nazubljenje mora biti izrađeno u 8. kvalitetu tolerancija prema JUS M.C1.031.
- 3.3 Detalje koji nisu kotirani određuje proizvođač.
- 3.4 Način pričvršćenja zupčastih venaca za točkove propisan je u standardima točkova (npr. JUS M.D1.070). U rupe prečnika d_1 stavlju se tuljci koji prenose obrtni moment i kroz koje prolaze vijci za pritezanje, a u rupe prečnika d_2 stavlju se vijci za pritezanje bez tuljaka.
- 3.5 U tabeli su navedene i orientacione vrednosti mase zupčastih venaca, određene na bazi gustoće $7,85 \text{ kg/dm}^3$.

4 Kvalitet materijala i izrade

- 4.1 Zupčasti venci po ovom standardu izrađuju se od čeličnog liva ili kovanog valjanog čelika, najmanje zatezne čvrstoće 60 kp/mm^2 u normalizovanom stanju.
U specijalnim slučajevima mogu se za izradu zupčastih venaca koristiti i drugi materijali, po sporazumu poručioca i proizvođača.
- 4.2 Površine za koje je na slici označen kvalitet površinske obrade, moraju biti obrađene u tom kvalitetu, prema objašnjenu u standardu JUS M.A0.065. Kvalitet obrade ostalih površina bira proizvođač.

5 Označavanje

- 5.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, zupčasti venci po ovom standardu označavaju se oznakom:

Venac D JUS M.D1.080

gde je D nazivni prečnik venca, u mm,

Primer: zupčasti venac po ovom standardu, nazivnog prečnika $D = 800 \text{ mm}$, označava se:

Venac 800 JUS M.D1.080

- 5.2 Ukoliko zupčasti venac treba da bude izrađen od nekog materijala različitog od onih koji su predviđeni u tač. 4.1, oznaka kvaliteta želenog materijala dodaje se na kraju oznake prema tač. 5.1.

Veza sa drugim standardima

- JUS M.A0.065 — Crteži u mašinstvu. Označavanje kvaliteta površina industrijskih proizvoda
 JUS M.A1.410 — Tolerancije u mašinogradnji. Tolerancije slobodnih mera. Dozvoljena odstupanja mera ostvarenih obradom skidanjem strugotine
 JUS M.C1.016 — Zupčanici. Cilindrični zupčasti parovi. Standradni profil evolventnih zupčanika
 JUS M.C1.031 — Zupčanici. Cilindrični evolventni zupčasti parovi. Osnovi sistema tolerancija
 JUS M.D1.070 — Industrijske dizalice. Pogonski točkovi od čeličnog liva, s kliznim ležajima
 JUS M.D1.071 — Industrijske dizalice. Pogonski točkovi, kovani ili presovani, s kliznim ležajima
 JUS M.D1.075 — Industrijske dizalice. Pogonski točkovi od čeličnog liva, s kotrljajnim ležajima
 JUS M.D1.076 — Industrijske dizalice. Pogonski točkovi, kovani ili presovani, s kotrljajnim ležajima

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI INDUSTRIJSKIH DIZALICA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1968.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:	
Predlog br. 7967 Zupčasti venci za pogonske točkove s nepokretnom osovinom. Veza s točkom presovanjem na glavčinu	JUS M.D1.081
Predlog br. 7968 Poklopci kotrljajnih ležaja za točkove s nepokretnom osovinom	JUS M.D1.085
Predlog br. 7969 Pogonski točkovi sa obrtnim vratilom. Sklop ..	JUS M.D1.110
Predlog br. 7970 Slobodni točkovi sa obrtnom osovinom. Sklop ..	JUS M.D1.111
Predlog br. 7971 Točkovi za sklop točka sa obrtnim vratilom odnosno osovinom	JUS M.D1.115
Predlog br. 7972 Vratila za sklop točka sa obrtnim vratilom ..	JUS M.D1.116
Predlog br. 7973 Osovine za sklop točka sa obrtnom osovinom ..	JUS M.D1.117
Predlog br. 7974 Kućišta ležišta za sklop točka sa obrtnim vratilom odnosno osovinom	JUS M.D1.118
Predlog br. 7975 Poklopci kotrljajnih ležaja za sklop točka sa obrtnim vratilom odnosno osovinom. Puni poklopci	JUS M.D1.119
Predlog br. 7976 Poklopci kotrljajnih ležaja za sklop točka sa obrtnim vratilom, odnosno osovinom. Izbočeni poklopci sa otvorom	JUS M.D1.120
Predlog br. 7977 Poklopci kotrljajnih ležaja za sklop točka sa obrtnim vratilom odnosno osovinom. Ravni poklopci sa otvorom	JUS M.D1.121

Predlozi JUS M.D1.081 i 085 izrađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na bazi standarda DIN 15082, Bl. 2, odnosno DIN 15084, a na osnovu zaključka Stručne komisije za standarde industrijskih dizalica usvojenog na njenom petom zasedanju u aprilu 1968. Ostale predloge standarda izradilo je preduzeće »Mašinska industrija Niš« na osnovu zaključka iste komisije na istom zasedanju.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji nisu primili tekst ovih predloga standarda mogu ih na pismeni zahtev dobiti od Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, pošt. pregradak 933.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
O OBLOGAMA ZA KOĆNICE I SPOJNICE MOTORNIH VOZILA**

Rok za dostavljanje primedbi: 1. decembar 1968.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:	
Predlog br. 7978 Obloge za spojnice (kvačila) motornih vozila	JUS M.N3.321
Predlog br. 7979 Obloge za koćnice motornih vozila	JUS M.N4.881
Predlog br. 7980 Ispitivanje obloga za spojnice i koćnice motornih vozila	JUS B.F8.101

Ove predloge je redigovala i usvojila stručna komisija u kojoj su bila zastupljena preduzeća »TAM«, »FAMOS«, IMR, »GOŠA«, »IKARUS«, »PRETIS«, »14 OKTOBAR«, »RUEN«, »FIAZ«, »FEROS«, »AZBEST« i »JUGOAZBEST«.

Predlozi se mogu dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.f. 933.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
ZA TULJKE SA RAZREZOM ZA KOĆNO POLUŽJE ŽELEZNIČKIH VOZILA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi za jugoslovenske standarde:	
Predlog br. 7981 Kočno polužje železničkih vozila. Tuljci sa razrezom. Tehnički uslovi za izradu i isporuku ..	JUS P.G2.901
Predlog br. 7982 Kočno polužje železničkih vozila. Tuljci sa razrezom. Oblik i mere	JUS P.G2.025

Predlozi su izrađeni u saradnji sa preduzećem Metalski zavod »Tito« Skopje i redigovani u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na sastanku stručne komisije.

Uumnoženi predlozi su dostavljeni na adresu izvesnog broja zainteresovanih preduzeća na primedbu ili saglasnost.

Interesenti, koji ove predloge nisu primili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p. fah 933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI LIČNIH ZAŠITNIH SREDSTAVA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. januar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda iz oblasti ličnih zaštitnih sredstava:

Predlog br. 7983 Proizvodi od gume. Zaštitne radničke čizme sa zaštitnom kapnom, sa i bez čelične tabanice, vodonepropusne ..... **JUS Z.B1.302**

Nacrt predloga izradio je »Vulkan« — Niš, a prema DIN 23 302. Nacrt predloga je prerađen i dopunjen na sastanku stručne komisije za lična zaštitna sredstva.

Zaštitne čizme, obuhvaćene u ovom predlogu, namenjene su za rudare (napovršinskim kopovima i u jamama), građevinske radnike, šumske (drvoseče), radnike na kamenolomima, šljunkarama, na izgradnji i održavanju pruge i drumova, za transportne radnike, za radnike u metalnoj industriji i montaži (u rudarstvu, građevinarstvu, metalurgiji, brodogradnji i dr.).

Predlog je posebno umnožen i dostavljen na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu dobili gore navedeni predlog standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933), sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

PREDLOG ZA IZMENU STANDARDA JUS M.N0.010

Tovarna motornih vozil »TOMOS«, Koper, podnela je predlog za izmenu definicija 1-1 i 1-2 u jugoslovenskom standardu JUS M.N0.010, izdatom 1960. g. Nadležna stručna komisija na sastanku održanom 12. jula 1968. u Beogradu, usvojila je i redigovala sledeći predlog:

Decimalna oznaka	Definicija
1-1	Bicikl s pomoćnim motorom je putničko vozilo s jednim tragom, sa pedalam, sa motorom radne zapremine do 50 cm^3 , konstruisano za najveću brzinu 40 km/h . (Slika 1 se briše)
1-2	Moped je putničko vozilo s jednim tragom, sa motorom radne zapremine do 50 cm^3 , konstruisano za brzine iznad 40 km/h . (Slika 2 se briše)

Predstavnici fabrike »PARTIZAN«, Subotica, izdvojili su mišljenje i predlažu »ograničenje brzine na 30 km/h iz razloga bezbednosti saobraćaja« za bicikle sa pomoćnim motorom po tač. 1-1.

Primedbe na ovaj predlog treba dostaviti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju do 1. decembra 1968.

**JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
PUSTIO JE U PRODAJU**

KATALOG JUGOSLOVENSKIH STANDARDA ZA 1968.

koji obuhvata sve jugoslovenske standarde objavljene do aprila 1968.

Katalog obuhvata i celokupan pregled donetih međunarodnih preporuka Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC) i Međunarodne komisije za propise u vezi prijema električne opreme (CEE).

Preporučujemo svim interesentima da što pre nabave ovaj Katalog, pošto je štampan u ograničenom broju primeraka.

Katalog se može nabaviti neposredno kupovinom u prodavnici JUS-a Kneza Miloša br. 16, kao i putem pismene porudžbine, uz prethodnu uplatu na žiro račun br. 608-636-175-10.

Cena pojedinog primerka Kataloga je 30.— n. din.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

- br. 1478 — »Navoj za vijke za lim. Dimenzijs u mm i inčima« (rok primedbe 15. X 1968),
- br. 1479 — »Samourezni vijci za lim sa šestostranom glavom. Dimenzijs u mm« (rok za primedbe 15. X 1968),
- br. 1480 — »Samourezni vijci za lim sa šestostranom glavom. Dimenzijs u inčima« (rok za primedbe 15. X 1968),
- br. 1481 — »Samourezni vijci za lim sa sočivastom glavom. Dimenzijs u mm i inčima« (rok za primedbe 15. X 1968),
- br. 1482 — »Samourezni vijci za lim sa upuštenom glavom u mm i inčima« (rok za primedbe 15. X 1968),
- br. 1483 — »Samourezni vijci sa upuštenom sočivastom glavom. Dimenzijs u mm i inčima« (rok za primedbe 15. X 1968).

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Predlog preporuke ISO:

- br. 1643 — »Kotrljajni ležaji. Igličasti ležaji. Metričke mere. Red mera 49« (rok za primedbe 15. X 1968).

ISO/TC 17 — Čelik

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1355 — »Baždarenje kontrolnih pločica za proveravanje aparata za ispitivanje tvrdoće po Rokvelu. Skala N i T« (rok za primedbe 1. X 1968),
- br. 1356 — »Ispitivanje čelika zatezanjem (Revizija preporuke ISO/R 82—1959)« (rok za primedbe 1. X 1968),

br. 1369 — »Dimenzijs vruće valjanih šipki. Deo 3: Pljosnate šipke. Metrička serija« (rok za primedbe 15. X 1968).

ISO/TC 20 — Vazduhoplovstvo

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1490 — »Karakteristike električnih kablova sa bakarnim provodnicima otpornim prema povišenoj temperaturi (260 °C), za instalacije na vazduhoplovima« (rok za primedbe 1. X 1968),
- br. 1491 — »Metode ispitivanja električnih kablova sa bakarnim provodnicima, otpornim prema povišenoj temperaturi (260 °C), za instalacije na vazduhoplovima« (rok za primedbe 1. X 1968).

ISO/TC 29 — Sitan alat

Predlog preporuke ISO:

- br. 1596 — »Veštačka tocila. Dimenzijs tocila. Deo 2« (rok za primedbe 15. X 1968).

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Preporuke ISO:

- br. 659 — »Seme uljanih biljaka. Određivanje sadržaja ulja«,
- br. 661 — »Sirova biljna ulja i masti. Pripremanje prosečnih uzoraka za analizu«,
- br. 662 — »Sirova biljna ulja i masti. Određivanje vlage i isparljivih materija«
- br. 664 — »Seme uljanih biljaka. Izdvajanje analitičkih uzoraka iz prosečnih uzoraka«

ISO/TC 47 — Hemija

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1392 — »Određivanje tačke kristalizacije. Opšta metoda« (rok za primedbe 15. X 1968),

- br. 1393 — »Tečni hlorovani ugljovodoni za industrijsku primenu. Određivanje kiselosti« (rok za primedbe 15. X 1968),
- br. 1394 — »Tečni hlorovani ugljovodoni za industrijsku primenu. Određivanje tačke zamućenja« (rok za primedbe 15. X 1968).
- ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoći uređaji**
Predlog preporuke ISO:
br. 1586 — »Nazivi za čunkove za tkačke razboje« (rok za primedbe 1. X 1968).
- ISO/TC 74 — Hidraulična veziva**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1587 — »Sirovi gips za proizvodnju veziva« (rok za primedbe 15. X 1968),
br. 1588 — »Definicije, klasifikacija i nomenklatura veziva na bazi kalcijumsulfata« (rok za primedbe 15. X 1968).
Preporuka ISO:
br. 681 — »Hemiska analiza cemenata. Sastojeći u tragovima u portland cementu«.
- ISO/TC 104 — Konteneri za transport robe**
Predlog preporuke ISO:
br. 1497 — »Specifikacije i ispitivanje kontenera serije 2« (rok za primedbe 15. X 1968).
- ISO/TC 112 — Tehnologija vakuma**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1607 — »Metoda merenja funkcionalnih karakteristika klipnih vakuum pumpi. I deo. Merenje zapremine proticanja« (rok za primedbe 15. X 1968),
br. 1608 — »Metode merenja funkcionalnih karakteristika parnih vakuum pumpi. I deo. Merenje zapremine« (rok za primedbe 15. X 1968),
br. 1609 — »Prirubnice za vakuum (Dimenzije)« (rok za primedbe 1. X 1968).
- ISO/TC 113 — Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima**
Predlog preporuke ISO:
br. 1438 — »Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima, pomoći tanke pregradne ploče sa otvorom i Venturijeve mlaznice« (rok za primedbe 1. X 1968).
- ISO/TC 8 — Standardni naponi, struje i frekvencije**
Zapisnik sastanka komiteta koji je održan 17. i 18. jula 1967. u Pragu.
- IEC/TC 12 — Radio-komunikacije**
Preporuka za merenja na radio-prijemnicima za razne otpremne klase. Deo treći. Merenja sa radio-frekvencijama na prijemnicima za otpreme sa amplitudnom modulacijom. Upućeno na glasanje po 6-mesečnom pravilu. Rok 31. 12. 1968. god.
- IEC/TC 15 — Izolacioni materijal**
Predlog preporuke za metod ispitivanja za određivanje relativne termičke stabilnosti izolacionih lakova u vazduhu. Na glasanju po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. decembar 1968. godine.
- IEC/TC 27 — Električno grejanje**
Postupci za ispitivanje otpornih peći za industriju. Na diskusiji do 31. oktobra 1968.
- IEC/TC 37 — Prenaponski odvodnici**
Predlog revizije publikacije 99—1. Preporuka za prenaponske odvodnike. Prvi deo: Odvodnici prenapona sa promenljivim otporom za mreže naizmenične struje.
- IEC/TC 39 — Elektronske cevi**
Preporuka za merenje električnih karakteristika cevi za mikrotalase. Deo 000. Klistroni velike snage. Upućeno na glasanje po 6-mesečnom pravilu. Rok 31. 12. 1968. godine.
IEC publikacija 151—16, I izdanje, 1968. god. Merenje električnih karakteristika elektronskih cevi.
Deo 16. Metode merenja televizijskih cevi za sliku. Cena: 13,50 šv. fr.
- IEC/TC 45 — Zapisnik sastanka komiteta koji je održan od 1. do 5. aprila 1968. u Beču.**
- IEC/TC 46 — Kablovi, žice i talasovodi za telekomunikacione uređaje**
Izmena br. 1, jul 1968. god, IEC publikacije 153—2.
Šuplji metalni talasovodi. Deo drugi. Cena: 4,50 šv. fr.
IEC publikacija 261, I izdanje, 1968. god. Ispitivanje zaptivenosti koje se primjenjuje na talasovode i njihove montažne delove koji su izloženi pritisku. Cena: 15.— šv. fr.
Izmena br. 1, jul. 1968. god. IEC publikacije 153—4.
Šuplji metalni talasovodi. Deo četvrti.
- IEC/TC 48 — Elektromehanički sastavni delovi za telekomunikacione uređaje**
Preporuka uputstva za izradu detaljnih posebnih standarda za konektore za frekvencije do 3 MHz. Upućeno na saglasnost po 6.-mesečnom pravilu. Rok za glasanje 31. 12. 1968. god.
- IEC/TC 51 — Feromagnetni materijali**
Izmena br. 1, jun, 1968. god. IEC publikacije 221. Dimenzije feromagnetskih vijaka od feromagnetskog materijala. Cena: 0,60 šv. fr.
- IEC/TC 55 — Žice za namotaje**
IEC publikacija 264-1 Pakovanje žica za namote.
Deo I: Sudovi za okrugle žice za namote. Prvo izdanje, 1968. Cena 4,50 šv. fr.
- IEC/TC 56 — Pouzdanost**
IEC publikacija 272, I izdanje, 1968. god. Prethodna razmatranja o pouzdanosti. Cena: 5.— šv. fr.
- IEC/TC 60 — Registrovanje zvuka**
Zapisnik sa sastanka održanog u Parizu 18. i 22. 3. 1968. god.

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

Službeni list SFRJ br. 18/68.

1 prim. din.

JUS M.A1.180 — Nazivna odstupanja za osovine u tolerancijskim poljima a, b, c, cd, e, ef, f, fg, 1968. g, h, za preciznu mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	5,50
JUS M.A1.181 — Nazivna odstupanja za osovine u tolerancijskim poljima j, js, k, m, n, za preciznu 1968. mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	3,50
JUS M.A1.182 — Nazivna odstupanja za osovine u tolerancijskim poljima p, r, s, u, v, za pre- 1968. ciznu mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	4,50
JUS M.A1.183 — Nazivna odstupanja za osovine u tolerancijskim poljima x, z, za, zb, zc, za 1968. preciznu mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	3,50
JUS M.A1.190 — Nazivna odstupanja za rupe u tolerancijskim poljima A, B, C, CD, E, EF, F, FG, 1968. G, H, za preciznu mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	5,50
JUS M.A1.191 — Nazivna odstupanja za rupe u tolerancijskim poljima, J, Js, K, M, N, za pre- 1968. ciznu mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	5,50
JUS M.A1.192 — Nazivna odstupanja za rupe u tolerancijskim poljima P, R, S, U, V, za preciznu 1968. mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	4,50
JUS M.A1.193 — Nazivna odstupanja za rupe u tolerancijskim poljima X, Z, ZA, ZB, ZC, za pre- 1968. ciznu mehaniku i časovničarstvo, za nazivne mere do 18 mm	3,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. jula 1968. godine.

JUS M.Z2.250 — Zatvorene bačve za propan-butan za punjenje 250, 500 i 1000 kg	4,50
JUS M.Z2.600 — Zavareni rezervoari za propan-butan, zapremine 10, 30, 50 i 100 m ³	6,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. oktobra 1968. godine.

JUS M.D1.030 — Slobodan prostor oko dizalica u građevinskim objektima. Pešačke platforme 1968.	6,50
JUS M.D1.050 — Osnove proračuna čeličnih konstrukcija dizalica	16.—
JUS M.D1.052 — Konstruktivne mere za sigurnost rada sa dizalicama	5,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. januara 1969. godine.

Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-461.
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.
Cena pojedinom primerku n. din. 10.—. Godišnja pretplata n. din. 80.—. Pretplatu slati neposredno na
adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fak
br. 933 ili na žiro račun br. 608-636-175-10.

Stampa: Beogradski grafički zavod — Beograd

41

428/1968

700016430,9

COBISS 0

